

„Víme, že učení pomáhá, když si musíme často vybavovat poznatky z paměti, nebo když se mi třeba při prezentaci vhodně spojí slovo s diagramem a mozek tak poznatek zpracovává na dvou úrovních, čemuž říkáme duální kódování. Pro mě jsou například toto moderní metody, a jestli k tomu využiji technologii nebo tužku a papír, nemusí hrát zásadní roli,“ **vysvětluje Alexis Katakaidis, který skončil vloni na 3. místě v ceně Global Teacher Prize ČR, co jako učitel považuje za moderní metodu. (Eduzín.cz)**

Krátce

- **Otevřít, nebo neotevřít školy? V pondělí to ještě bylo ano, pak se naděje začala vytrácet.** O harmonogramu pro návrat žáků do škol jednala na začátku týdne vláda. U maturantů se to mělo stát 1. března, o týden později se měli prezenčně začít učit středoškoláci na oborech s praktickou výukou, [od poloviny března devátáci](#) (novinky.cz). Ve středu na jednání školského výboru ve sněmovně ředitel Ústavu zdravotnických informací a statistiky Ladislav Dušek označil uzavření škol dlouhodobě za neudržitelné, vývoj epidemie však momentálně označil za „hrozně špatný“. Dnes již bývalý poradce premiéra Roman Prymula ten samý den mluvil naopak o nutnosti [dvou až třítýdenního velmi přísného lockdownu](#) (idnes.cz). [Ministr školství Robert Plaga](#) se postavil k zproklínání svého kolegy Havlíčka na otevření obchodů (současně se školami) (twitter). Plány na otevření škol zkomplikoval také skandál kolem tendru na dodávky testů pro školy. V [sobotním rozhovoru pro irozhlas.cz](#) premiér Andrej Babiš řekl, že by se tendr měl zrušit. Za nepravděpodobné označili v sobotu plány na otevření škol i hejtmani, [kteří jím před týdnem podmínili žádost o nouzový stav](#) (SeznamZpravy.cz). V době uzávěrky tohoto čísla bEDUinu nebylo jasné ani to, zda se nová povinnost nosit respirátor nebo dvě chirurgické roušky vztahuje i na děti.
- **Ministerstvo vnitra vybíralo, kdo bude školám dodávat testy pro žáky.** Na nejasnosti kolem výběrového řízení upozornil už před vyhlášením výsledků [web SeznamZpravy.cz](#). Poté [Josef Mačí a Zdislava Pokorná](#) v rozsáhlém textu věnovali pozornost pochybnostem kolem zvoleného typu testů a upozornili také na to, že vybraná firma nespĺnila podmínky tendru, když testy nabídla za vyšší cenu, a navíc později, než bylo požadováno (SeznamZpravy.cz). [Michal Bernáth z lidovky.cz](#) se zaměřil na historii vybrané firmy a vyzpovídal i jejího bývalého zaměstnance. Kvůli tendru se do sebe pustili ministr vnitra Jan Hamáček a premiér Andrej Babiš. „Policie dnes přijala oznámení jednoho ze členů hodnotící komise k veřejné zakázce – nákup antigenních testů pro testování na školách. Důvodem je nestandardní působení na výběrovou komisi,“ [cituje CNN Prima News Hamáčkův příspěvek na twitteru](#).
- **Od 1. března chce vláda registrovat k očkování učitele, využít chce vakcínu AstraZeneca. Očkování** touto vakcínou zatím vázne. „Zdržuje ho nejen distribuce, ale také nedůvěra seniorů ve vakcínu. Některé evropské země totiž doporučily používání vakcíny jen u lidí mladších 65 let,“ [píše idnes.cz](#). Podle ministra Blatného je ale i u seniorů dostatečně účinná. „Problém ale je, že vakcína má takové promo, že ji nechtějí senioři, ale jak jsme zaznamenali, tak ani učitelé z našeho kraje z toho nejsou nadšeni,“ [říká hejtman Pardubického kraje Netolický](#) (SeznamZpravy.cz). [Deník N upozorňuje](#), že ještě před týdnem ministr Blatný návrhy na očkování učitelů, se kterými přišli hejtmani, odmítal. „Vše směřuje k tomu, aby od března probíhalo očkování pedagogů s důrazem na skupinu zaměstnanců mateřských a speciálních škol. Za vhodné považují veškeré vakcíny schválené Evropskou agenturou pro léčivé přípravky, tedy i vakcínu od AstraZenecy,“ [řekl pro CNN Prima News Robert Plaga](#). S upřednostněním učitelů nesouhlasí pacientské organizace. „Přeskočením chronických pacientů při očkování vysílá (vláda) signál, že o zdraví a životy obyvatel v politice až tak nejde,“ [citují lidovky.cz Simonu Záborskou z Klubu nemocných cystickou fibrózou](#).
- **Na vyplnění přijímacích testů budou mít děti stejně jako vloni více času, a to kvůli výuce na dálku.** Na češtinu dostanou o 10 minut víc, na matematiku o 15 minut. „Vyplývá to z dodatku k mimořádnému opatření, kterým ministr školství Robert Plaga (za ANO) rozhodl o změnách v letošních přijímacích zkouškách,“ [uvádí novinky.cz](#).
- **„K redukci vás obvykle donutí až to, že v šatníku nemáte místo,“** popsal potíže se škrtnáním v učivu nejen v souvislosti s nově zaváděnou informatikou profesor Arnošt Veselý. [Text Markéty Hronové](#) (Hospodářské noviny) upozorňuje na aktuální škrty v rámcovém vzdělávacím programu pro základní školy, které se na rozdíl od fyziky také neovlivní českého jazyka nebo matematiky, a uvádí, že během dvou let by měla proběhnout ve všech informatiky také revize ostatních vzdělávacích oblastí. [Magazín A2larm](#) si všimá, že kromě části učiva fyziky z nového RVP zmizela výchova k solidaritě a nenásilnému řešení nebo posouzení energetických zdrojů z hlediska vlivů na životní prostředí.

V souvislostech

KTERÁ TÉMATA VE ŠKOLSTVÍ SI V ROCE 2021 ZASLOUŽÍ POZORNOST? EDUIN ZVEŘEJNÍ AUDIT VZDĚLÁVACÍHO SYSTÉMU 2020

Pět analytických textů zabývajících se v širším kontextu aktuálními tématy českého školství a k tomu shrnutí toho nejdůležitějšího, co se ve školství událo během roku 2020. Už posedmé EDUin představí nezávislou analýzu vzdělávacího systému, ve které srovnává a hledá cesty k řešení aktuálních výzev. Kam směřuje české školství v roce 2021?

- Česko patří mezi zeměmi Evropské unie mezi rekordmány v počtu dní, kdy děti nechodily do školy. Co se za tu dobu naučily? A co jsme se my všichni díky přepnutí do online světa naučili o škole? „Nedělejme, že se to nestalo. Byla by chyba nenavázat na technologický posun celého vzdělávacího systému,“ píše v kapitole věnované vzdělávání v době pandemie Štěpán Kment.
- „Zatímco těmto testům nedůvěřujeme natolik, abychom z nich vypracovávali obecné statistické analýzy o kvalitě vzdělávání, neštitíme se používat je pro potřeby certifikace a přijímacích řízení. Často tak rozhodujeme o životních drahách dětí bez odůvodnění účelu nebo garance rovnosti a spolehlivosti,“ komentuje Jiří Münich způsob, jakým ověřujeme znalosti a dovednosti ve vzdělávání.
- Více než dvacet let se strategické dokumenty zabývají problémem přípravy učitelů – a zatím se nic systematického nestalo. „Ministerstvo školství se své role regulátora v tomto případě chopilo spíše opatrně a to, jak bude učitelská příprava konkrétně vypadat je primárně v ruce pedagogických fakult a fakult připravujících učitele,“ upozorňuje Karel Gargulák.
- Pandemie znovu a velmi důrazně ukázala nevýhody extrémně decentralizovaného vzdělávacího systému, stát v něm není schopen efektivně realizovat svou vzdělávací politiku. Odkud začít se změnou? Ze středu, doporučuje Miroslav Hřebecký.
- „40 procent absolventů učňovské větve nepracuje v oboru, který vystudovali. Obecně platí, že odborná kvalifikace v ČR na rozdíl od jiných zemí dle dostupných dat nezvyšuje pravděpodobnost uplatnění na trhu práce,“ píše Karel Gargulák v textu věnovanému stavu odborného školství.

Chcete se dozvědět víc? Zúčastněte se 23. února od 9,30 do 13 hodin online prezentace Auditů vzdělávacího systému v ČR 2020. Stream si můžete pustit na [facebooku](#) nebo na [YouTube](#).

Zemřel učitel a filozof Jan Sokol, bylo mu 84 let

Filozof, pedagog, někdejší poslanec a ministr školství a také kandidát na prezidenta Jan Sokol zemřel ve věku 84 let v pondělí 16. února. Odešel křesťansky zaměřený filozof, učitel, kterému se dařilo respektujícím způsobem komunikovat s mladou generací, ale i neúnavný propagátor Wikipedie a spoluautor projektu „Senioři píšou Wikipedii“. Křesťansky zaměřený intelektuál a signatář Charty 77 vstoupil po roce 1989 do politiky, byl za Občanské fórum poslancem Federálního shromáždění. [Spoluzakládal Fakultu humanitních studií Univerzity Karlovy, v roce 1998 se stal ministrem školství](#) (ceskenoviny.cz). Kandidoval proti Václavu Klausovi v prezidentských volbách. „Ulevilo se mi,“ [okomentoval později v rozhovoru pro Reflex svůj neúspěch](#). Jeho životní cesta nebyla v mnoha ohledech přímá a platí to i o jeho vzdělání. Vyučil se zlatníkem, pracoval jako mechanik a později programátor, na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy dálkově studoval matematiku. „Je pravda, že zejména počítače a programování jsou velkou školou v systému Karlových studií. Bylo to tak vždy. O Platónovi se říká, že do své školy nevezal nikoho, kdo neuměl dobře geometrii. Přitom by si mnohý řekl, že filozofie nemá s geometrií nic společného. Platón tím ale nemyslel, že by vhodný adept musel umět trigonometrické rovnice, měl na mysli určitou kázeň myšlení, kde není jedno, jak se co řekne, co je pravda a co ne,“ [řekl k tomu v rozhovoru v roce 2016 \(časopis Vital\)](#). Jako učitel ovlivnil celou řadu generací studentů. „Pro mě vždy představoval typ filozofa, který se řídí běžným rozumem a vyjadřuje se běžným jazykem, takže ho lze sice při nepozornosti snadno přeslechnout, ale ve skutečnosti dokáže nakonec oslovit širší publikum,“ vzpomíná na něj v nekrologu v Lidových novinách Jiří Příběh. V prosinci 2020 napsal poslední esej pro přílohu [Nová Orientace deníku Fórum 24](#). Profesor Jan Sokol byl v roce 2016 uveden [do Auly slávy ceny Eduína](#) za dlouhodobý a systematický přínos v oblasti vzdělávání.

Tipy a události (výběr z EDUkalendáře)

- **23. 2., 9.30, online, [Zveřejnění Auditů vzdělávacího systému](#)**
- **25. 2., 14.00, online, [Kulatý stůl SKAV a EDUin: Jak rozumět změnám v RVP?](#)**
- **Do 28. února jsou otevřené [nominace na cenu Global Teacher Prize CZ](#)**

POMOZTE NÁM JAKO DÁRCE:

Každý dar umíme efektivně použít a proměnit ho v užitečnou informaci. Týden co týden připravujeme Beduin, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom v tom mohli pokračovat i nadále, potřebujeme Vaši podporu.

DAROVAT